

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท
โรงพยาบาลดอง จังหวัดแพร่

ผู้เขียน นางพรรณา ขันทอง

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทรภรณ์ พุ่งปันคำ

บทคัดย่อ

ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทเป็นปัจจัยหนึ่งในการป้องกันการกลับเป็นซ้ำ การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท โรงพยาบาลดอง จังหวัดแพร่ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด ประกอบด้วย บุคลากรผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท จำนวน 3 ราย และผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่รักษาด้วยยาที่มารับบริการที่คลินิกจิตเวช จำนวน 22 ราย ระหว่างเดือน มิถุนายน ถึงเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2556 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ 1) แบบประเมินพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา 2) แบบประเมินอาการทางจิต 3) แบบวัดความพึงพอใจสำหรับผู้ที่เป็นโรคจิตเภท และ 4) แบบวัดความพึงพอใจในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกของบุคลากรผู้ใช้นโยบายทางคลินิก ดำเนินการศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดการใช้และการประเมินผลแนวปฏิบัติทางคลินิกของสถาบันวิจัยทางการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1998) ประเมินคุณภาพของแนวปฏิบัติทางคลินิก พบว่า แนวปฏิบัติทางคลินิกอยู่ในระดับดี และนำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นพบว่า ได้ค่าที่ยอมรับได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก

1. พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาที่ถูกต้องของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทเพิ่มขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับสูง ร้อยละ 90.90
  2. อัตราการกำเริบจากการขาดความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทลดลงจากร้อยละ 86.36 เป็นร้อยละ 81.82
  3. อัตราการกลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาลของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทลดลงจากร้อยละ 9.30 เป็นร้อยละ 0
  4. อัตราการมาตรวจตามนัดของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 74.42 เป็นร้อยละ 86.36
  5. ร้อยละ 81.82 ของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทมีความพึงพอใจภายหลังจากใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยา
  6. ร้อยละ 100 ของบุคลากรมีความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก
- จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า การใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท สามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีของการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ดังนั้น บุคลากรผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทควรนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทไปปฏิบัติในงานประจำอย่างต่อเนื่องต่อไป

Independent Study Title Effectiveness of Implementing Clinical Practice Guidelines for Enhancing Medication Adherence of Persons with Schizophrenia, Long Hospital, Phrae Province

Author Mrs. Pacharapa Khanthong

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Independent Study Advisor

Associate Professor Dr. Patraporn Tungpunkom

ABSTRACT

Medication adherence of persons with schizophrenia is an important factor relating to prevention of relapse. The purpose of this operational study was to determine the effectiveness of implementing clinical practice guidelines (CPGs) for enhancing medication adherence of persons with schizophrenia at Long hospital, Phrae province. The sample was selected by purposive sampling and included three health care personnel and twenty two persons with schizophrenia who received services at psychiatric clinic, on June 2013. The research instrument was clinical practice guidelines for enhancing medication adherence of persons with schizophrenia. The instruments for data collection consisted of 1) assessment of medication adherence behaviors scale, 2) assessment of brief psychiatric rating scale, 3) satisfaction on care based on CPGs for enhancing medication adherence of persons with schizophrenia form, and 4) health care personnel satisfaction measurement form after using the CPGs. The study based on the framework of clinical practice guidelines utilization and evaluation of National Health and Medical Research and Council (NHMRC, 1998). Clinical Practice Guidelines were evaluated for quality by the Appraisal of Guideline for Research and Evaluation (AGREE) and was at a good level.

The instruments items 1 and 2 were tested for their reliability and were in the acceptable level. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results of this study revealed that : After implementing CPGs.

1. Medication adherence behaviors of persons with schizophrenia at a high level increased to 90.90%.
2. The relapse rate of persons with schizophrenia decreased from 86.36% to 81.82%.
3. The re-admission rate of patients with schizophrenia had decreased from 9.30% to 0%.
4. The follow-up rate of persons with schizophrenia had increased from 74.42% to 86.36%.
5. A 81.82% of the persons with schizophrenia were satisfied with care based on clinical practice guidelines for enhancing medication adherence of persons with schizophrenia.
6. A hundred percent of the health care personnel satisfied with the CPGs implementation for enhancing medication adherence of persons with schizophrenia.

The results of this study indicate that implementation of CPGs for enhancing medication adherence of persons with schizophrenia leads to better outcomes. Therefore, the CPGs should be implemented continuously.